

KRATKE VIJESTI

ODRŽANA SREDIŠNJA KONFERENCIJA O ZELENOJ GRADNJI I ODRŽIVOM RAZVOJU

Središnje godišnje okupljanje profesionalaca koji se bave zelenom ekonomijom, održivom gradnjom i prometom, zelenom energijom i održivim razvojem, u organizaciji Savjeta za zelenu gradnju, održana je 24. listopada u Zagrebu. Konferencija je održana pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović te je okupila vodeće domaće i europske stručnjake iz područja zelene ekonomije, održive gradnje i prometa, zelene energije i održivog razvoja. Na konferenciju odazvalo se više od 350 sudionika. Partneri konferencije bili su Hrvatska udruga proizvođača toplinsko-fasadnih sustava te Hrvatska udruga energetskih certifikatora. Glavni institucionalni pokrovitelji bili su Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja RH, Ministarstvo kulture RH, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta RH, Ministarstvo turizma RH, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike RH te Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture RH. Zeleni partner konferencije jest Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Mnogo se puta tijekom konferencije rasprava svela na zaključak da je biznis motor promjena, a promjene – motor biznisa. U razvijenim ekonomijama gradovi su snažan pokretač velikih investicija, istaknuto je na konferenciji. Gradovi svojim inicijativama daju primjer i usmjerenje poduzetnicima i ulagačima (institucionalnim i privatnim), pokazuju da na njihovu području postoji realan potencijal i atraktivni uvjeti za kvalitetna ulaganja i kvalitetan posao. Bez obzira na vlastite proračunske mogućnosti, gradovi mogu privući kapital jasnim vizijama, otvorenosću i podrškom ulagačima te izgradnjom imidža prijateljske sredine za

ulaganja i poslove. Cirkularna ekonomija danas je imperativ održivog razvoja, ali ona je ipak primarno ekonomija. Zelena gradnja i zeleni poslovni projekti teško se mogu afirmirati samo svojim ekološkim doprinosom; oni mogu i moraju pokazati jasnu računicu da ulagačima donose dodatnu sigurnost i dugoročno veći prinos na ulaganja. Najbolji svjetski primjeri itekako pokazuju to da najviši standardi zelene gradnje mogu donijeti uštede na energetima, na zbrinjavanju otpada, na smanjenju onečišćenja i okolišne rente, pročišćavanju vode i uzgoju komercijalnih kultura na zelenim krovovima i fasadama te da u dugoročnoj eksploraciji objekata smanjuju troškove i povećavaju prihode investitora. Uz to, sve više maha uzimaju i procesi energetske demokratizacije; u novoj, kreativnoj ekonomiji svi mogu biti komercijalni proizvođači energije. U sklopu konferencije održan je i 11. Hrvatski forum o održivoj gradnji, na kojemu su predstavnici tvrtke *Holcim* i Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu razgovarali o izazovima u velikim hrvatskim infrastrukturnim projektima. Konferencija je okupila vlasnike nekretnina, arhitekte, projektante, investitore, *developere*, građevinare, proizvođače građevinskog materijala, predstavnike sektora odžive mobilnosti i čistog prijevoza, bankare, predstavnike energetskih tvrtki, predstavnike jedinica lokalne i regionalne samouprave, državne dužnosnike i predstavnike nadležnih ministarstava te predstavnike akademске zajednice i mnoge druge. ■

ODRŽANA KONFERENCIJA O DOBROJ ENERGIJI – KODE 2018.

U organizaciji Centra kompetencije za obnovljive izvore energije i Grada Varaždina, u palači Herzer u Varaždinu 21. studenoga 2018. održana je prva stručna konferencija posvećena ulozi obnovljivih

izvora energije i energetskoj budućnosti pod nazivom "Konferencija o dobroj energiji – KODE 2018". Konferencija je okupila predstavnike vlasti, lokalne samouprave i gospodarstva.

Na konferenciji prisustvovao je i potpredsjednik Vlade i ministar graditeljstva i prostornog uređenja Predrag Štromar, koji je tom prigodom izjavio kako su za energetsku obnovu zgrada osigurana sredstva iz Europske unije u iznosu od 2,3 milijarde kuna. To su projekti vrijednosti oko pet milijardi kuna u sljedeće dvije do tri godine. Rekao je to kako se projekt provodi vrlo dobro, da su na zadnjem natječaju za javne zgrade na raspolaganju imali 380 milijuna kuna, ali je bilo zahtjeva za 1,1 milijardu kuna te da su osigurana dodatna sredstva. "Sjever Hrvatske nekada je bio izuzetno građevinski kraj. Imali smo ogromne, velike, jakе tvrtke, kriza nam je smanjila taj broj tvrtki i radnika u građevini, ali sada je opet prostor za razvoj građevine", izjavio je Štromar.

Na konferenciji predstavljen je niz dobrih primjera u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Projekti energetske obnove jesu projekti budućnosti i oni koji će doprinijeti ponovnom rastu građevinske industrije. Do sada je gotovo 300 milijuna kuna uloženo u projekte energetske obnove samo u Varaždinskoj županiji, a Ministarstvo graditeljstva osigurat će još EU-ovih sredstava kako bi se i iduće godine nastavilo s projektima energetske obnove javnih zgrada, ali i obiteljskih kuća. ■

NATJEČAJ ZA GODIŠNJU NAGRADU ZA ZELENU GRADNJU I ODRŽIVI RAZVOJ

"Obnovimo Hrvatsku" jest dugogodišnja kampanja koju iniciraju tri neprofitne udruge, i to Hrvatski savjet za zelenu gradnju, Hrvatska udruga proizvođača toplinsko-fasadnih sustava te Hrvatska

KRATKE VIJESTI

udruga energetskih certifikatora. Cilj kampanje jest promicati i poticati zelenu gradnju i održivi razvoj. Hrvatski savjet za zelenu gradnju proteklih nekoliko godina dodjeljuje Zelena priznanja za najbolje održive projekte. Ove su godine udruge zajednički odlučile podići prizanja na višu razinu kroz dodjelu nacionalne godišnje nagrade.

Prvi put raspisuje se natječaj za godišnje nagrade za zelenu gradnju i održivi razvoj. Stručno povjerenstvo dodijelit će priznanja za izvrsnost i postignuća u području zelene gradnje i održivog razvoja, a namijenjene su stručnjacima iz različitih sektora te zaposlenicima u nevladnim udrugama koji se bave tim područjem. Svrha je nagrada podizanje ugleda struke u široj i stručnoj javnosti, promicanje izvrsnosti u području zelene gradnje i održivog razvoja, stalno unapređenje načela dobrog poslovanja i cirkularnoga gospodarstva, a sve u cilju očuvanja okoliša i održivog razvoja u Republici Hrvatskoj. Nagrade će biti dodijeljene u pet kategorija:

1. Osoba godine – počasna nagrada koja će biti dodijeljena jednoj fizičkoj osobi koja se posebno istaknula u promicanju zelene gradnje i održivoga gospodarstva

2. Institucija/Organizacija godine – nagrada će biti dodijeljena trgovackome društvu, ili tijelu državne vlasti Republike Hrvatske, ili jedinici regionalne i lokalne uprave i samouprave, ili nevladinoj organizaciji, ili istraživačkoj instituciji, ili odgojno-obrazovnoj ustanovi, ili stručnome i savjetodavnome tijelu za posebno isticanje u promicanju zelene gradnje i održivog gospodarstva

3. Građevina godine – novogradnja – nagrada će biti dodijeljena za novouzgrađenu zgradu, ili infrastrukturnu i prometnu građevinu, ili trg, ili park završen u razdoblju od 1. listopada 2017. do 30. rujna 2018. godine

4. Građevina godine – rekonstrukcija – nagrada će biti dodijeljena za projekt rekonstrukcije odnosno energetske obnove zgrade, ili infrastrukturne i prometne građevine, ili trga, ili parka, a koji je završen u razdoblju od 1. listopada 2017. do 30. rujna 2018. godine

5. Projekt godine – u ovoj kategoriji svoje razvojne projekte, i/ili projektne koncepte, i/ili projektne ideje mogu prijaviti pravne osobe (odgojno-obrazovne ustanove, vladine i nevladine organizacije, trgovacka društva, obrti i drugi) koji su željeli podići razinu svijesti široke i stručne javnosti te kvalitetu života zajednice, a koji je izravno vezan uz zelenu gradnju, energetsku učinkovitost i održivi razvoj. U tu kategoriju spadaju projekti koji su započeli, ili su u tijeku, ili završeni u tekućoj godini, a koji su pridonijeli zelenoj/održivoj gradnji, energetskoj učinkovitosti, održivome prometu ili održivome razvoju, zbrinjavanju otpada odnosno smanjenju utjecaja na okoliš i emisijama stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj, financirani su kroz EU-ove fondove, nacionalno, lokalno, regionalno ili privatno te su ili neprofitno ili tržišno orientirani. ▀

OTVORENI RADOVI NA PROJEKTIMA POBOLJŠANJA VODNO-KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U DELNICAMA, FUŽINAMA I BROD MORAVICAMA

U Fužinama otvoreni su radovi na projektima poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture u Delnicama, Fužinama i Brod Moravicama.

Događanju su nazočili ministar zaštite okoliša i energetike dr. sc. Tomislav Čorić, državni tajnik u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova EU Velimir Žunac, Nj. Eksc. veleposlanica Švicarske Konfederacije u RH Emilija Georgieva, zamjenik

župana Primorsko-goranske županije Petar Mamula, generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković te čelnici lokalnih općina i Grada Delnice. Projekti koji će na tome području pridonijeti zaštiti podzemnih voda i održivome gospodarskom razvoju te osigurati bolji i pouzdaniji pristup krajnjim korisnika javnim komunalnim uslugama financirani su iz Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, a njihova ukupna vrijednost je 21,5 milijuna švicarskih franaka, od čega je švicarski doprinos 85 posto, a doprinos RH 15 posto. Planirani rok za izvođenje radova jest 2021. godina.

Ministar zaštite okoliša i energetike Tomislav Čorić zahvalio je švicarskoj veleposlanici na suradnji i uloženim sredstvima te istaknuo kako je u projektu poboljšanja vodoopskrbe i odvodnje u Delnicama, Fužinama i Brod Moravicama uloženo 170 milijuna kuna, što je, kako je istaknuo, velika vrijednost, ali i odgovornost za veliki posao koji tek slijedi.

Predviđa se to da će do 2020., kao rezultat spomenutih projekata, 90 posto kućanstava biti priključeno na sustav odvodnje. Osim toga, u aglomeracijama Delnica, Fužina i Brod Moravicama smanjit će se stopa gubitka pitke vode sa 52 posto u 2015. na 34 posto u 2020.

Švicarska Konfederacija uspostavila je 2006. finansijski mehanizam švicarskog doprinosa procesu proširenja Europske unije koji je usmjeren na nove države članice EU-a i izraz je švicarske solidarnosti s Europom u preuzimanju dijela tereta vezanog uz aktivnosti koje se poduzimaju u cilju smanjivanja ekonomskih i socijalnih nejednakosti na području EU-a. Za Republiku Hrvatsku Švicarska je osigurala sredstva u iznosu od 45 milijuna švicarskih franaka u svrhu smanjenja ekonomskih i socijalnih nejednakosti unutar proširene Europske unije. Švicarsko-hrvatski program suradnje provodit će se do prosinca 2024. godine. ▀

KRATKE VIJESTI

POTPISAN UGOVOR O RJEŠAVANJU SUSTAVA ODVODNJE NASELJA KARANAC

Ugovorom o sufinanciranju građenja vodnih građevina na području aglomeracije Kneževi Vinogradi, koji je potpisana 9. studenog 2018. u Kneževim Vinogradima, započelo je rješavanje sustava odvodnje naselja Karanac. *Hrvatske vode* tim ugovorom sufinanciraju početak izgradnje prve faze kanalizacije naselja Karanac, u kojoj je predviđena izgradnja spojnoga tlačnog cjevovoda između naselja Karanac i Kneževi Vinogradi te padajuće crpne stanice.

Kanalizacijski sustav naselja Karanac sastoji se od 11 kilometara kanalizacijskih kolektora, tri precrpne stanice i 4,2 kilometara tlačnih cjevovoda. Tim projektom u cijelosti će se riješiti problem odvodnje i pročišćavanja sanitarno-fekalnih voda iz kućanstava naselja Karanac, a zbog finansijske vrijednosti projekta veće od 12,6 milijuna kuna, izgradnja je podijeljena u faze. Procijenjena vrijednost izgradnje prve faze jest pet milijuna kuna, a vrijednost potpisanih Ugovora o sufinanciranju građenja vodnih građevina na području aglomeracije Kneževi Vinogradi jest 124.850 kuna za 2018. i označava početak prve faze. ▀

OTVORENE PONUDE ZA RADOVE NA PROJEKTU VINKOVCI – VUKOVAR

U sjedištu HŽ *Infrastrukture* 18. listopada 2018. održano je javno otvaranje ponuda koje su pristigle u sklopu postupka javne nabave za izvođenje radova na projektu "Nadogradnja i elektrifikacija postojeće željezničke pruge od značaja za međunarodni promet M 601 Vinkovci – Vukovar". Procijenjena vrijednost nabave za radove iznosi 522,635 milijuna kuna (bez PDV-a), a 85 posto prihvatljivih troškova projekta sufinancira se

iz fondova Europske unije, odnosno iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Riječ je o pruzi Vinkovci – Vukovar dugoj 18,7 kilometara koja je od značaja za međunarodni prijevoz te za teretni i putnički prijevoz. Cilj je modernizacije željezničke pruge Vinkovci – Vukovar bolja povezanost s industrijskim kolosijekom Luke Vukovar na rijeci Dunavu, s glavnim prometnim koridorom RH1 (bivši X. paneuropski prometni koridor - Novska – Tovarnik – državna granica), VII. paneuropskim prometnim koridorom i plovnim putem Dunavom na teritoriju Republike Hrvatske, jednim od najvažnijih unutarne plovnih putova u Europi koji povezuje srednju Europu s Crnim morem. Uz to, modernizacija pruge Vinkovci – Vukovar omogućit će bolju povezanost stanovnika Vukovarsko-srijemske županije s glavnim prometnim koridorma i županijama, posebno u dnevnim migracijama putnika. Pristiglo je deset ponuda, a sada slijedi evaluacija ponuda za odabir izvođača radova te odluka o odabiru. ▀

PREDSTAVLJENA APLIKACIJA ZA IZRADU PROSTORNIH PLANOVA NOVE GENERACIJE

U prostoru Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja u Zagrebu djelatnicima Ministarstva, Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj i dijela zavoda za prostorno uređenje županija te Grada Zagreba predstavljena je aplikacija "Editor prostornih planova" namijenjena izradi prostornih planova nove generacije kao zasebno webGIS programsko rješenje koje stručnim izrađivačima prostornih planova omogućuje jednostavnu pripremu, oblikovanje i uređivanje prostornih slojeva prostornih planova nove generacije radi unosa u Informacijski sustav prostornog uređenja ISPU – modul ePlanova.

Kroz pilot-projekt izrađena je osnovna verzija aplikacije kao alata prilagođenog izradi Državnog plana prostornog razvoja, a tijekom 2019. planira se njezin daljnji razvoj koji će omogućiti izradu ostalih vrsta planova. Aplikacija će bez naknade biti dostupna stručnim izrađivačima prostornih planova koji imaju suglasnost Ministarstva za obavljanje poslova prostornog uređenja i koje se planira uključiti u daljnji razvoj aplikacije.

Državni plan prostornog razvoja temeljni je prostorni plan koji se prvi puta izrađuje za područje cijele Republike Hrvatske. Plan se izrađuje na temelju Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine br. 153/13 i 65/17) radi ostvarenja ciljeva prostornog uređenja kojima se osiguravaju uvjeti za korištenje (gospodarenje), zaštitu i upravljanje prostorom države kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom te se time ostvaruju pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, zaštitu kulturnih dobara, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih dobara. U postupku izrade Državnog plana prostornog razvoja održavaju se koordinacijski sastanci s predstavnicima ministarstava, pravnih osoba s javnim ovlastima i trgovačkih društava te drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH radi pripreme i izrade zahtjevi koji su dostavljeni u obliku prostornih slojeva ugrađivat će se u Državni plan korištenjem "Editora prostornih planova". Paralelno s postupkom izrade samog Plana provodi se postupak strateške procjene njegova utjecaja na okoliš. Nositelj izrade Državnog plana prostornog razvoja jest Ministerstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, a stručni izrađivač jest Hrvatski zavod za prostorni razvoj. Aplikaciju "Editor prostornih planova" izradila je tvrtka *Promet i prostor d.o.o.* iz Zagreba. ▀